

NON-HODGKİN LENFOMA: BİLATERAL TONSİL TUTULUMU

NON-HODGKİN
INVOLVEMENT
Baş Boyun Cerrahisi

LYMPHOMA: BILATERAL TONSİL

Başvuru: 20.07.2019
Kabul: 16.08.2019
Yayın: 16.08.2019

Erdem Atalay Çetinkaya¹, Mehmet Çelik², Nuray Ensari², Dinç Süren², N. Didem Yılmaz²

¹ Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Antalya SUAM

² Antalya Eğitim Araştırma Hastanesi

Özet

Giriş: Erişkinlerde, lenfoma, baş boyun bölgesinde skuamöz hücreli karsinomdan sonra en sık görülen neoplazmdir. Baş ve boyun bölgesindeki lenfomaları en sık Waldeyer halkasında, tonsil de lokalize olur ancak nadiren bilateral tonsil tutulumu görülür. Bu çalışmada bilateral tonsil hipertrofisi ile başvuran non-Hodgkin lenfoma olgusu kısa literatür derlemesi ile birlikte sunulmuştur. Olgu: 65 yaşında erkek hasta üç hafta önce başlayan giderek artan antibiyotik tedavisine dirençli boğaz ağrısı, yutma ve nefes alma zorluğu, alt çene köşesinde şişlik şikayeti ile başvurdu. Bilateral tonsiller ileri derece hipertrofik yüzeyi eksudatif, kanlı ve inflame idi. Hastanın hafif trismusu ve odinofajisi mevcuttu. Bilateral boyun level 3 de palpabl lenf nodu mevcuttu. Biyopsi sonucu Diffuz Büyük B hücreli lenfoma geldi. Hasta tedavi amaçlı hematoloji / onkoloji bölümüne yönlendirildi. Evrelemesi, evre IV B olarak değerlendirilip sistemik kemoterapi - monoklonal antikor kombinasyonuna başlandı. Beşinci kür sonrası belirgin klinik rahatlama sağlandı. Üçüncü ay sonu kontrol bakıları ve PET CT tespitinde tedaviye belirgin yanıt alındığı izlendi. Sonuç: Özellikle erişkin hastalarda, belirlenmiş klinik risk faktörlerinin bulunduğu durumlarda daha dikkatli olunması ve sadece asimetrik tonsillektomi materyallerinin değil klinik şüphede bilateral tonsil hipertrofisinde de malignite ekartasyonu açısından histopatolojik incelemesinin gerekliliği olduğu görüşündeyiz.

Anahtar kelimeler: Tonsil, bilateral non-Hodgkin lenfoma

Abstract

Introduction: In adults, lymphoma is the most common neoplasm after squamous cell carcinoma in the head and neck region. The lymphomas in the head and neck region are most often localized in the Waldeyer ring, tonsil, but rarely bilateral tonsillar involvement. In this study, a case with non-Hodgkin's lymphoma presenting with bilateral tonsillar hypertrophy is presented with a short literature review. **Case:** A 65-year-old male patient presented with complaints of sore throat, difficulty in swallowing and breathing, and swelling in the lower jaw corner. Bilateral tonsillar hyperthrophic surface was exudative, bloody and inflamed. The patient had mild trismus and odynophagia. Bilateral neck level 3 had a palpable lymph node. Biopsy revealed diffuse large B-cell lymphoma. The patient was referred to hematology / oncology department for treatment. Staging was evaluated as stage IV B and systemic chemotherapy - monoclonal antibody combined therapy was started. Significant clinical relief was achieved after the fifth cure. At the end of the third month, there was a significant response to treatment and PET CT. **Conclusion:** In adult patients, we think that histopathological examination is necessary in terms of malignancy exclusion not only in asymmetric tonsillectomy materials but also in bilateral tonsillar hypertrophy in clinical suspicion.

Keywords: Tonsil, bilateral non-Hodgkin lymphoma

Giriş

Baş-boyun bölgesi lenfomaları, bu bölgede görülen tüm malignitelerin %2-3'ünü oluşturmaktadır. Waldeyer halkası en sık tutulan bölge olduğu bildirilmekle birlikte, bu lenfoid halkada en sık tutulum yeri tonsildir [1,2]. Unilateral tonsil büyümelerinde malignite şüphesi her zaman düşünülmeli. Erişkinlerde, yassı hücreli karsinomdan sonra ikinci sıklıkta görülen tonsil tümörü lenfomalardır. Daha çok submukozal kitle şeklinde karşımıza çıksa da

Sorumlu Yazar: Erdem Atalay Çetinkaya, Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Antalya SUAM
Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Antalya SUAM, KBB Kliniği
drerdemcetinkaya@gmail.com

asimetrik hipertrofi de yapmaktadır [3,4]. Tonsiller bölgede en sık görülen lenfomalar B hücreli non-Hodgkin lenfomalardır. Kansere bağlı ölümlerde; Akciğer, kolorektal, meme, prostat kanserinden sonra non-Hodgkin lenfoma ve lösemi gelir. Antibiyotik tedavisine yanıt vermeyen uzun süreli boğaz ağrısı ve tonsil hipertrofisinde göz ardi edilmemesi gereken bir durumdur. Tedavisi kemoterapi ve/veya radyoterapi kombinasyonudur. Bu makalede bilateral tonsil tutulumu literatürde nadir olarak bildirilen B hücreli non-Hodgkin lenfoma olgusunu kısa literatür derlemesi ile birlikte sunulması amaçlanmıştır [5,6].

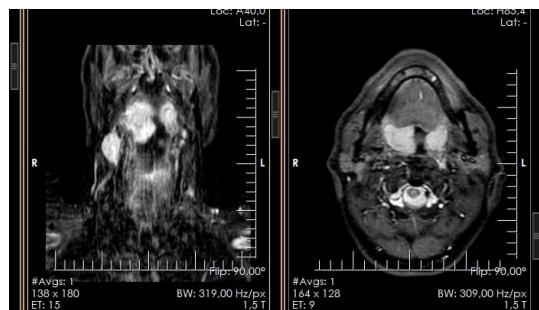
Olgu Sunumu

Kliniğimize, 65 yaşında erkek hasta, üç hafta önce başlayan giderek artan antibiyotik tedavisine dirençli boğaz ağrısı, yutma zorluğu, alt çene köşesinde şişlik şikayeti ile gelmişti. Hastanın orofarengial muayenesinde bilateral tonsiller ileri derece hipertrofik, yüzeyi eksudatif, kanlı ve inflame görünümde idi (Şekil 1a).

Şekil 1A : Olgunun kliniği başvuru sırasında tonsil görünümü

Hastanın hafif trismusu, odinofajisi hafif solunum zorluğu mevcuttu. Bilateral boyunda sağda daha belirgin, seviye 3 de, alapl lenf nodu mevcuttu. Bilgisayarlı tomografide, orafarenks ve hipofarenks düzeyinden geçen kesitlerde bilateral palatin tonsillerin lobüle konturlu yumuşak doku dansitesinde hafif heterojen dansitede lezyon izlendi. Lezyon lokalizasyonunda parafarengial yağ planları silinmiş olarak izlendi. Görünüm malign karakterde kitle lezyonu ile uyumlu bulundu. Magnetik rezonans görüntülemesinde ek olarak bilateral palatin tonsilin hipertrofik olduğu ve konturlarında lobülasyon dikkati çekti. Kitlenin orofarenks hava sütununu belirgin daralttığı izlendi (Şekil 1b).

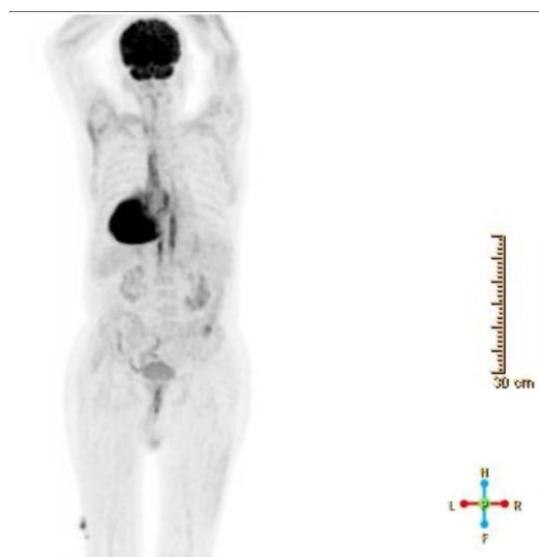
Şekil 1B : Tedavi öncesi koronal ve aksiyal planda lezyon düzeyinden geçen MRI

Biyokimya tetkikinde hafif lökositoz ve sedimentasyon yüksekliği dışında olağandi. Tetkikleri sırasında tonsil hacminin ve çevre doku ödeminin daha da artması sonucu solunum güçlüğü artan hastaya trakeatomi açıldı , bilateral tonsil biyopsileri alındı. Biyopsi sonucu Diffuz Büyük B hücreli lenfoma geldi. Hematoloji / Onkolojiye refere edilen olgunun tamamlanan tetkik ve incelemeleri sonucunda PET CT de servikal , sol akciğer, abdominal, bilateral inguinalde LAP saptandı. Kemik iliği tutulumu izlenmedi . Evrelemesi, Evre IV B olarak değerlendirildi kemoterapi protokolü hazırlandı. Olguya, 3 kür Rituximab + Bendamustine sonrası 2 kür Siklofosfamid +Epinubein+ Vincristine+ Prednizolon verildi. Olgunun yakınmaları hızla azaldı, tonsil boyutları bilateral tonsil plikaları sınırlarına geriledi (Şekil 2a) ve ikinci hafta sonu dekanulman yapıldı.

Şekil 2A : Olgunun tedavi sonrası tonsil görünümü

Dördüncü ay kontrol PET tetkikinde, belirgin tedaviye yanıt gözlendi , Sol paraaortik abdomendeki dansite dışında LAP izlenmedi, rezidu lenfoid doku düşünüldü (Resim 2b), kemoterapiye devam edildi. Hasta tedavi sonrası düzenli takibe alındı.

Şekil 2B : Olgunun tedavi sonrası PET CT tetkiki

Tartışma ve Sonuç

Erişkin tonsil maligniteleri arasında ilk sırada skuamöz hücreli karsinom yer alır (%85). Lenfoma (%14) ve lenfoepitelyal karsinom (%2-6) bunu takip eder. Non-Hodgkin lenfoma, bütün yaş gruplarında görülebilmesine

karşın olgu sunumumuzda olduğu gibi en sık ileri yaşta erkeklerde görülür. Non-hodgkin lenfomanın yaklaşık üçte biri ekstranodal yerleşimlidir ve yaklaşık % 10'u Waldeyer halkasında görülür. Çocukluk çağı tonsil malignitelerinde ise lenfomalar ilk sıradadır [1,4,6].

Baş boyun lenfomalarında sistemik semptomlar çok belirgin değildir . Asimetrik tonsil hipertrofisi, palpe edilebilen sertlik ve boyunda lenfadenopati malignite yönünden kuşku uyandırmalıdır. Olgular, sunumumuzdaki gibi, ilerleyen boğaz ağrısı, yutkunma güçlüğü ve /veya servikal LAP ile başvururlar. Orofarenk bölgesi skuamöz hücreli karsinom , benign lenfoproliferatif hastalıklar, minör tükrük bezi tümörleri, odontojenik inflamatuar süreçler non-Hodgkin lenfomanın ayırcı tanısında akılda bulunmalıdır. Kesin tanı sadece biyopsiyle konulabilir. Ayrıca bilateral tonsil asimetrisinin , rekürren enfeksiyonlar, lipid depo hastalıkları, tüberküloz ve aktinomikoz gibi kronik enfeksiyonlar ve komşu yapıların patolojilerinde de olabileceği literatürde yer almaktadır. Bilateral tonsil tutulumuyla giden non-Hodgkin lenfoma olgusu çok nadirdir. Olgumuzda da bilateral tonsil hipertrofisi mevcut olup malignite ekartasyonu açısından biyopsi çok önemlidir [1,7,8].

Yapılan çalışmalarda tonsil lojunda en sık görülen lenfoma tipinin %70 oran ile olgumuzda olduğu gibi diffüz büyük B hücreli lenfomalar olduğu bildirilmektedir. Ayrıca foliküler lenfoma, mantle hücreli lenfoma, lenfoplazmasitik lenfoma, MALT tipi ekstranodal marginal zon lenfoma ve plazmasitoma, tonsil dokusunda görülebilecek diğer küçük B hücreli lenfomalardandır [1,8].

Kısaca onkolojik tedaviler; sistemik kemoterapi, monoklonal antikorlar içeren biyolojik tedavi, radyoterapi ve kök hücre naklidir. Olgumuzda olduğu gibi, R-CHOP (Rituksimab, siklofosfamid, dokсорубисин hidroksidoksorubisin, vinkristin, prednizon) kombinasyonu non-Hodgkin lenfoma tedavisinde kullanılan sistemik monoklonal antikor ve kemoterapi seçeneğidir [9] . Tedavi ve takip süreci uzun olabilir. Tedavinin tipi ve süresi, hastanın tedavi sırasında yaşı, cinsiyet ve genel sağlık durumu gibi çeşitli faktörler bu süreci etkileyebilir. Primer tutulum bölgeye bağlı olarak ekstranodal NHL'ler değişken prognoza sahiptir. Erken evre tonsiller yerleşim, diğer ekstranodal tutumlara oranla daha iyi bir prognostik özelliğe sahip iken ,merkezi sinir sistemi tutulumu olan hastalarda ise tedavi yanıtları ve прогноз kötüdür [7-10].

Sonuç olarak, özellikle erişkin hastalarda, belirlenmiş klinik risk faktörlerinin bulunduğu durumlarda antibiyoterapiye rağmen geçmeyen kronik tonsilliti düşündüren olgularda tonsil asimetrisi olmasa bile tonsil biyopsi materyallerinin malignite ekartasyonu açısından histopatolojik incelemesinin gerekli olduğu görüşündeyiz.

Kaynaklar

1. Kaygusuz G, Cansız C, Kuzu I, Dizbay Sak S. Tonsil maligniteleri arasında lenfoproliferatif hastalıkların dağılımı. Türk Patoloji Dergisi 2008;24:166-7.
2. Kaur P, Nazeer T. B-cell chronic lymphocytic leukemia/small lymphocytic lymphoma presenting in the tonsil: a case report and review of literature. Am J Otolaryngol 2004;25:121-5.
3. Doğan R, Tuğrul S, Eren SB. Diffuse large B-cell lymphoma that comes with peritonsillar abscess. Turk Arch Otolaryngol 2012; 50(3):50-53.
4. Cinar F. Significance of asymptomatic tonsil asymmetry. Otolaryngol Head Neck Surg 2004;131 (1):101-3.
5. Younis RT, Hesse SV, Anand VK. Evaluation of the utility and costeffectiveness of obtaining histopathologic diagnosis on all routine tonsillectomy specimens. Laryngoscope 2001; 111(12): 2166-9.
6. Khan SU, Kenefick C, O'Leary G, Lucey JJ. Non-Hodgkin lymphoma presenting as bilateral tonsillar hypertrophy: case report. Ear Nose Throat J 2010; 89 (4): 4-5.
7. K. İlə, D. Ö. Topdaş, M. Öztürk, M. Topdaş, M. Ç. Buday. Non-Hodgkin lymphoma presenting with bilateral tonsillar hypertrophy: A case report. Turk Arch Otolaryngol 2011; 49(4):78-80.
8. Boulaadas M, Benazzou S, Sefiani S, Nazih N, Essakalli L, Kzadri M. Primary extranodal non-Hodgkin lymphoma of the oral cavity. J Craniofac Surg 2008; 19 (4): 1183-5.

9. Delarue R, Tilly H, Mounier N, Petrella T, Salles G, et al. Dose-dense rituximab-CHOP compared with standard rituximab-CHOP in elderly patients with diffuse large B-cell lymphoma : a randomised phase 3 trial. Lancet Oncol 2013 ;14(6):525-33.
10. Rayess HM, Nissan M, Gupta A, Caron MA, Raza SN, Fribley AM. Oropharyngeal lymphoma: A US population based analysis. Oral Oncol 2017;73:147-151.

Sunum Bilgisi

40. KBB-BBC Kongresi